

ΦΟΙΒΟΣ

ΕΠΙΜΗΝΙΟΣ ΣΥΓΓΡΑΦΗ

ΠΕΡΙ

ΤΗΣ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΥΓΙΕΙΑΣ,

ΤΗΣ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΚΗΣ ΥΓΙΕΙΝΗΣ ΚΑΙ ΤΗΣ ΠΡΟΧΕΙΡΟΥ
ΟΙΚΙΑΚΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΝ ΕΛΛΕΙΨΕΙ ΙΑΤΡΟΥ

ΥΠΟ

ΙΩΑΝΝΟΥ Π. ΠΥΡΛΑ

Ἐτησία συνδρομή φράγκα 3. Διὰ τὸ ἐξωτερικὸν 3,50 Προπληρωτέας

ΕΤΟΣ Θ'. — Ἐν Ἀθήναις τῇ 1 Μαΐου 1887 — Ἀριθ. 6.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Ἀποτελέσματα τῆς ἡλιακῆς θερμότητος. Ἀποτελέσματα τῆς ὁσφύσεως.
Ἀπορρόφησις. Ὁσφυνοκοιλιαγία. Ἰσχίαις. Ἱατρικὰ τοῦ λαοῦ. Παντοῖα. Ὁ Πύρ-
ρος τῶν Παρισίων,

Α'. ΔΗΜΟΣΙΑ ΥΓΙΕΙΝΗ

Ἀποτελέσματα τῆς ἡλιακῆς θερμότητος ἐπὶ τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐὰν ἡ ἡλιακὴ θερμότης προσβάλλῃ μετρίως τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώ-
που παρέχει ὠφελείας τῇ ὑγίει. ὠφελεῖ τοὺς ἀδυνάτους, τοὺς
ἀναρρωνύοντας, τοὺς γέροντας, τοὺς χοιραδικούς, τοὺς χιλκράν τὴν
σάρκα ἔχοντας, τοὺς ὕδρωπικούς κλπ. Εἶνε δὲ ἡ ἡλιεῖς ἐτι ὠφε-
λιμωτέρα ἐν χειμῶνι, ἔαρι, καὶ φθινοπώρῳ. Τὸ θέρος ὅμως εἶνε ἐπι-
κινδυνωτάτη καὶ μάλιστα εἰς τοὺς νοσοῦντας. Ὁ ἡλιεζόμενος πρέ-
πει νὰ ἔχῃ τὴν κεφαλὴν κεκαλυμμένην. Ἐὰν ὅμως ἡλιασθῇ τις πολὺ
μετὰ κόπον, ἢ μετὰ φργῆτόν, ἢ μετὰ πόσιν οἶνου, καθίσταται ὑπνο-
τικώτερος. Πρέπει ν' ἀποφεύγωμεν τὸν ἐκνεφίαν ἥλιον καὶ τὸν πολ-
λάκις σκιαζόμενον, δηλαδὴ τὸν ἀνὰ μέσων νερῶν διαλειπόντως φε-
ρόμενον ἥλιον. Τὰ θερμὰ ψύχονται ἐν τῷ Ἠλίῳ μᾶλλον ἢ ἐν τῇ σκιᾷ.
Διὰ τοῦτο ἐὰν σχίσωμεν εἰς φέτας μελοπέποντα (χειμωνικόν) καὶ ἐκθέ-
σωμεν τοῦτο ὑπὸ τὴν θερμότητα τοῦ Ἡλίου, καθίσταται ψυχρὸς, ἐὰν
μὴ πλέον τοῦ δέοντος μείνῃ.

Θερμαίνονται μᾶλλον καὶ καίονται οἱ ἐστηκότες ἐν τῷ Ἠλίῳ ἢ οἱ

κινούμενοι. Ἀντέχουσι καὶ εὐχαριστοῦνται ὑπὸ τὸν ἥλιον ἱστάμενοι μᾶλλον οἱ περὶ τὴν θάλασσαν εὐρισκόμενοι καὶ οἱ οἰνόφυλοι.

Τὸ ὕδωρ θερμικνόμενον τῇ ἀμέσῃ προσβολῇ τοῦ ἡλίου προσπαύεται ἰδιότῃ ὅλως διάφορον τοῦ θερμαινόμενου διὰ πυρός. Καθίσταται θρυπτικὸν (τραχύνει τὸ δέριμα) καὶ ἐρεθιστικὸν ἐπὶ τοῦ δέρματος· ἐνῷ τὸ διὰ πυρός θερμικνὸν μαλακνύει τὸ δέριμα καὶ πάντας τοὺς ἱστούς τῆς σαρκός, καὶ καθίσταται *θυμῆρες*· διὰ τοῦτο τὸ ὑπὸ τῆς ἡλιακῆς θερμότητος θερμικνὸν ὕδωρ εἶνε ὅλως ἀκατάλληλον πρὸς λουτρὸν καὶ πρὸς νίψημον χειρῶν καὶ προσώπου. Πολλοὶ ἠσθένησαν ποιήσαντες λουτρὰ διὰ θερμικνόμενου ὕδατος ὑπὸ τὸν ἥλιον.

Ἐν γένει εἰπεῖν ἡ ἡλιακὴ θερμότης ἔχει ἰδίας ἐνεργείας ἐπὶ τῆς ὀργανικῆς φύσεως· ἐκ δὲ τῆς τοιαύτης ἰδιότητος ἐπιγίγνεται ἐπὶ τῇ τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἐπὶ τῇ ὀργανικῇ φύσει πολλὰ ἴδια ἀποτελέσματα καὶ ἐπωρελὴ καὶ ἐπιβλαβή.

Οἱ ἀρχαῖοι, οἵτινες ἦσαν οἱ ἐμβρυήστεροι σπουδασταὶ τῆς φύσεως καὶ τὰ πάντα ἐκονομίζον καὶ ἐξεφράζον κατὰ τὴν φύσιν, παρίστανον τὸν ἥλιον ἀλληγορικῶς ὑπὸ τὸν θεὸν Ἀπόλλωνα· εἰς τοῦτον ἀπέδιδον εἰδικώτερον τὴν παραγωγὴν καὶ τὴν θεραπείαν τῶν νόσων. Ἐθεώρουν τοῦτον κατέρας τῆς υἱείας, καὶ τὸν πρῶτον διδάσκαλον τῆς ἱατρικῆς· διόπερ ἐπωνόμαζον τοῦτον *Προῖδον ἀκέστωρα*, οὐ *Λιον*, *ἀλεξίκακον* κλπ.

Ἡ θερμότης τοῦ ἡλίου, μετὰ τοῦ φωτός αὐτοῦ οὕσα, ἐπιφέρει εἰς περιστάσεις τὴν θεραπείαν νόσων καὶ τὴν καταστροφὴν τῶν ἐπιδημιῶν. Ὁ Γλαῦκος καὶ Ὁμήρον ἔπαινον ἐπισχέσεως τῆς αἱμορραγίας τοῦ τραύματος του καὶ αὐτῆς τῆς θεραπείας παρὰ τοῦ Ἀπόλλωνος· διότι τῇ ἐπενεργείᾳ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων ἀπεξηράνθη τὸ αἷμα, ἐγένετο ἐφελκίς, καὶ ἔπαυσεν ἡ τε αἱμορραγία καὶ αἱ ὁδύναι.

Ἡ παρὰ τοῖς Ἕλλησιν ἐν Τροίᾳ ἐπιδημία ἔλεγον ὅτι ἐπηνέχθη ἐξ ὀργῆς τοῦ Ἀπόλλωνος.

«Αὐτὰρ ἔπειτ' αὐτοῖσι βέλος ἔχευεν ἄριος
βάλλ' αἰεὶ δὲ πυραὶ νεκρῶν καίοντο θυμῆαι» (Ἰλ. Α. 41).

Βεβαίως ἡ ἐπιδημία ἐκείνη προῆλθε, διότι διὰ τῆς ἡλιακῆς θερμότητος ἐγένετο σήψις τοῦ χυθέντος αἵματος ἐν ταῖς φονικωτάταις ἐκείναις μάχαις, καὶ παρήχθησαν μιάσματα ὀλεθρίας ἐπιδημίας. Διὰ ταῦτα παρίστανον οἱ τότε τὰ βέλη τοῦ Ἀπόλλωνος τρομερά, ὑπονοοῦντες τὰς ἡλιακὰς ἀκτίνας. Δι' αὐτῶν ἐμυθολογοῦν ὅτι ἐφάνευσεν τὸν Πύθωνα ὄφιν, τὸν παρὰ τὸν θεὸν ἐκ τῶν τελεμάτων τοῦ κατακλυσμοῦ· ὑπονοοῦντες ὅτι αἱ ἡλιακαὶ ἀκτίνες διὰ τῆς θερμότητος αὐτῶν ἀπεξήρανον τὰ ἔλη, καὶ κατέπαυσεν ἡ σήψις τῶν ζω-

κῶν ὕλων· ἐπομένως καὶ ἡ παραγωγὴ τῶν μiasμάτων, ἐξ ὧν κατεστρέφοντο οἱ κάτοικοι.

Ἐλεγον προσέτι σὺν τοῖς ἄλλοις ὅτι τὰ τέκνα τῆς Νιόβης ἐφονεύθησαν ἐν τῇ παρὰ τὰς Θήβας πεδιάδι διὰ τῶν βελῶν τοῦ Ἀπόλλωνος καὶ τῆς Ἀρτέμιδος. Τοῦτο ὑποδεικνύει ὅτι ἐκ τῆς θερμότητος τῆς ἡμέρας καὶ τῆς νυκτός, ἐχούσης σεληνιακὸν φῶς, ἐγένετο σήψις εἰς τὰ λιμνάζοντα ὕδατα, καὶ παρήχθησαν θανατηφόρα μιάσματα ἐπιδημικά, ἐξ ὧν ἀπέθανον ἅπαντα τὰ τέκνα τῆς πολυπαίδος Νιόβης. Ἐλεγον προσέτι ὅτι διὰ μὲν τῶν βελῶν τοῦ Ἀπόλλωνος ἀποθνήσκουσιν οἱ ἄνδρες, διὰ δὲ τῶν τῆς Ἀρτέμιδος αἱ γυναῖκες· ὑπερφάνοι οἱ ὅτι οἱ μὲν ἄνδρες συνήθως νοσοῦσιν ἐκτιθέμενοι ἐν τῷ ἥλιῳ· αἱ δὲ γυναῖκες ἐκ τῆς ἐπηρείας τῆς σελήνης, ἥτις ἐπηρεάζει ἐπὶ τῆς εὐτοκίας, ἐπὶ τῆς περιόδου τῶν ἐμμήνων, κτλ.

Ὅταν ἀνατέλλοντος τοῦ ἡλίου γίνηται μεγάλη ἐξάτμισις, τὸ ἔτος νοσῶδες γίνεται, καὶ τοῦτο δηλοῦται ὅταν τότε ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς καλύπτεται ὑπὸ πυκνῆς ὁμίχλης.

Ὑπὸ τῆς προσβολῆς τῆς ἡλιακῆς θερμότητος σβέννυται τὸ πῦρ, τὸ ὁποῖον σβέννυται καὶ ὅταν παράκηται ἄλλο μεγάλον πῦρ· καὶ ἐντοῦθα ἐπικρατεῖ ὁ νόμος τοῦ ἰσχυροτέρου. Οὕτω γίνεται καὶ ἐπὶ τοῦ πόνου (Ἰππ. ἐφορ. Β.).

Καὶ οἰκία ὅσον μᾶλλον προσβάλλεται ὑπὸ τοῦ ἡλίου ἐσωτερικῶς, τόσον μᾶλλον ὑγιεινέστερα ἐστίν· ὡσαύτως καὶ οἱ καρποὶ τῶν δένδρων ὅσον μᾶλλον μεταλαμβάνουσιν ἡλίου τόσον κρείττονες γίνονται καὶ μείζονες καὶ εὐωδέστατοι καὶ εὐκολώτερον πεπαίνονται καὶ γεῦσιν ἡδυτέραν ἔχουσι. Καὶ ἐκάστου δένδρου τὸ πρὸς μεσημβρίαν μέρος αὐξεται βέλτιον τοῦ πρὸς ἄρκτον, καὶ τὸ ξύλον διαφορὰν ἔχει τὸ πρὸς μεσημβρίαν εἶνε πυκνώτερον καὶ στερεώτερον τοῦ πρὸς ἄρκτον. Ὅθεν καὶ τὰ πρὸς μεσημβρίαν χωρία ὑγιέστερα τῶν κειμένων πρὸς βορρᾶν, ὡς ἐπὶ πολὺ.

Β'. ΥΓΙΕΙΝΗ ΕΚΑΣΤΟῦ

Ἀποτελέσματα τῆς ὁσφρύνσεως ἐπὶ τῆς υἱείας.

Μηδὲν ἄγαν εἰπὲν ἀρχαῖος φιλόσοφος. Τοῦτο καὶ ἐπὶ τῆς ὁσφρύνσεως ἀνάγεται. Ἡ μεγάλη εὐαισθησία ταύτης εἶνε ἐπιβλαβὴς εἰς τὴν υἱείαν. Ὅσον μεγαλειότεραν ὁσφρυνὴν ἔχει τις, τόσον μεγαλειότερα ἀποτελέσματα φέρουσι τὰ μιάσματα κατὰ τῆς υἱείας καὶ

νόσους παράγουσι· φαίνεται ὅτι ἡ ἀπορρόφησης τῶν μiasμάτων εἶνε ἀνάλογος πρὸς τὴν εὐαισθησίαν τῆς ὁσφρύσεως· Διὰ τοῦτο ἐν ἐπιδημίᾳ λοιμοῦ προσβάλλονται ἐν πρώτοις τὰ ζῶα, τὰ ἔχοντα πολὺ λεπτήν καὶ ὀξεῖαν ὁσφρυσιν, ὡς εἰσὶν οἱ κύνες, οἱ ἡμίονοι κλπ. Ἐν Τροίᾳ ὁ λοιμὸς προσέβαλεν ἐν πρώτοις τοὺς ἡμίονους καὶ τοὺς κύνας· διότι ταῦτα τὰ ζῶα ἔχουσι λεπτοτέραν τὴν ὁσφρυσιν.

«Οὐρῆας μὲν πρῶτον ἐπώλετο καὶ κύνας ἀργούς» (Ὅμ. Ἰλ. Α', 50).

Τὰς ὁσφύς καὶ τὰ θυμιάματα αἰσθανόμεθα ὀλιγώτερον ὅταν εἴμεθα πλησίον. Τὸν χειμῶνα αἰσθανόμεθα ὀλιγώτερον τὰς ὁσφύς· καὶ ἐν καιρῷ πάγου σχεδὸν διόλου.

Πᾶσα ὁσμή δὲν εἶνε ἐπίσης ἀρεστή ἢ μισητὴ παρ' ἐκάστου, τοῦτο καὶ εἰς τὰ ζῶα γίνεται. Τινὲς τέρπονται ὁσφραϊνόμενοι τὸν ἰδρωτὰ τῶν μασχαλῶν. Αἱ ἔγκυοι γυναῖκες κυριευόμεναι ἐκ τῆς κίσεως τέρπονται ὁσφραϊνόμεναι τὰς ἀηδεστέρας ὁσφύς.

Αἱ γαλαὶ (γάται) ὀρέγονται τὴν ὁσμήν τῆς νάρδου (βαλεριάνης). Οἱ ὄροι· τὴν ὁσμήν τῶν κεράτων τῆς ἐλέφου. Ἡ ἔλαφος ὅταν νοσῇ τρώγει ὄφιν καὶ θεραπεύεται· ἵνα λοιπὸν εὖρῃ ὄφιν, πῶστρίβει τὰ ἑαυτῆς κέρατα ἐπὶ πέτρας ἵνα θεραπευθῶσι καὶ ἐκβάλωσιν ὁσμήν. Ἄμα ὄρις αἰσθανθῇ ταύτην, ἐξέρχεται τῆς φωλεᾶς του, ἡ δὲ ἔλαφος λαμβάνει τοῦτον.

Ἡ ὁσμή τῶν φύλλων τῆς καρύας φονεύει τὰς μυῖας τῶν ἵππων (ἄλογόμυγας). Ἡ ὁσμή τοῦ ἐλαίου τῆς δάφνης ἀπομακρύνει τὰς μυῖας.

Οἱ δὲ γύπες ἐπιζητοῦσι τὴν ὁσμήν τῶν κενεβρείων (ψωφίων ζώων, καρμάτων).

Αἱ μέλισσαι ἔχουσι μεγίστην ὁσφρυσιν, διὰ ταύτης ὁδηγοῦνται εἰς μεγίστας ἀποστάσεις πρὸς εὐρεσιν μέλιτος καὶ κηροῦ.

Οἱ αἰσθανόμενοι μετρίως τὰς εὐώδους ὁσφύς καὶ εἰσπνέοντες ταύτας οὐ μόνον τέρπονται, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ὑγιάν ὠφελοῦνται.

Πᾶν ἄρωμα παρέχει δριμυτέραν ὁσμήν καίόμενον πρὸς κάπνισμα ἐπὶ πέτρας παρὰ ἐπὶ πυρός. Ὅθεν τὸ τοῦ θυμιάματος ἄρωμα πρέπει νὰ τίθεται ἐν θυμιατῷ ἔχοντι ἀνθρακίαν, καὶ ὄχι φλέγοντας ἀνθρακας.

Τινὲς ὁσμά καταστρέφονται δι' ἄλλων ὁσμῶν· ἄλλαι μεταβάλλονται δι' ἄλλων ὁσμῶν, καὶ ἄλλαι ἐλαττοῦνται π. χ. ἡ ὁσμή τοῦ μόσχου καταστρέφεται διὰ τῆς ὁσμῆς τῶν πικραμυδάων τροποποιεῖται διὰ τῆς καμφορᾶς καὶ τῆς νάρδου (βαλεριάνης). Ὁ μόσχος καὶ τὸ πετροσέληνον καταστρέφουσι τὴν ὁσμήν τοῦ σκορδίου κλπ.

Ὅταν τις πεινᾷ, αἰσθάνεται ἡδέως τὴν ὁσμήν τοῦ ταρίχου, ὅταν δὲν πεινᾷ, οὐδόλως τοῦτο αἰσθάνεται.

Ὅσα φυτὰ ἢ ὅσοι σπόροι εἰσὶν εὐώδεις, εἰσὶ καὶ διουρητικοί.

Αἱ τῶν ἀνθῶν εὐωδίαι ἐμποδίζουσι τὴν μέθην· διὰ τοῦτο ἐξ ἀρχαίας παραδόσεως συνεθίζουσι οἱ εὐοχούμενοι θέτειν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς ἄνθη.

Ἡ εὐωδία τῆς ὁσμῆς τῶν ῥόδων καὶ τῶν ἴων (μενεξέδων) ἀφαιροῦσι τὴν καρηθαρίαν, ἐὰν ἐπιτίθεται ἐκ τούτων στέφανος ἐπὶ τῆς κεφαλῆς.

Οἱ ἀρχαῖοι ἔθετον στεφάνους ἐξ ἀνθῶν εὐόσμων καὶ περὶ τὸν τραχήλον· διότι ἐφρόνουν ὅτι τινὲς εὐώδεις ὁσμά καθαροτέρας ποιοῦσι τὰς αἰσθήσεις. Ἐκάλουν τοὺς στεφάνους τούτους ὑποθυμιάδας· διὰ τοῦτο ἔχον οἱ τότε καὶ τὰ στήθη ἐξ εὐωδῶν μύρων.

Ἐκ τῆς τοιαύτης ιδέας ἐπενόηθησαν τὰ περιδέραια, τὰ συνιστάμενα ἐκ στερεῶν ἄρωματικῶν σωμάτων, ὡς καὶ ἐκ τοῦ ἤλεκτρου· διότι καὶ τοῦτο ἔχει ὁσμήν τινα, καὶ ἐτι μᾶλλον ἔχει ἡλεκτρικὴν ιδιότητα, δι' ἧς πρᾶναι τὰ εὐαίσθητα τῶν γυναικῶν νεῦρα.

Αἱ μὲν τῶν ὁσμῶν εἰσὶ διεγερτικαὶ καὶ τονικαί, αἱ δὲ ναρκωτικαὶ καὶ χαλαρωτικαί. Αἱ τοῦ μήκωνος καὶ τοῦ κρόκου εἰσὶ ναρκωτικαὶ ἢ ὑπνωτικαί. Αἱ τοῦ καφέ, τῶν ἴων κλπ, εἶνε διεγερτικαί.

Ὁ σμίλαξ (if) ἐπιφέρει ὕπνον καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον εἰς τὸν καιρῶμενον ὑπὸ τὴν σκιάν του ὅταν μάλιστα ὀρεῖ πρὸς ἄνθισιν. Εἶνε δένδρον ὁμοιάζον τῇ ἐλάτῃ· καὶ ὁ καρπὸς τοῦτου ἐσθιόμενος ναρκωτικός ἐστὶ.

Ἡ κνυστική δάφνη, ἣτις ρύεται ἐν Χιλί, ἐπιφέρει φλύκταινας εἰς τὸν ὑπὸ τὴν σκιάν της κοιμώμενον. Τὴν αὐτὴν ιδιότητα ἔχει καὶ ὁ ροῦς τοξικόδενδρον.

Ἡ καρὺα ὡσαύτως ἐκ τῶν φύλλων τῆς διαχύει βαρεῖαν ὁσμήν ἐν καιρῷ θερμότητος κατὰ τὸ θέρος, ὥστε ὁ ὑπὸ ταύτην διαμένων ὑφίσταται καρηθαρίαν καὶ χάνωσιν.

Ὁ κήνναθος ὡσαύτως παρέχει ὁσμήν, προξενούσαν καρηθαρίαν, κεφαλαλγίαν καὶ εἶδος μέθης· ἰδίως ταῦτα παρέχει ὁ ἰνδικὸς κήνναθος (χασίς)· ὁμοία ἀποτελέσματα ἔχει καὶ ἡ βρυωνία καὶ ἡ λευκὴ ἄμπελος (χοῦμελι), τῆς ὁποίας οἱ καρποὶ χρησιμεύουσι πρὸς ζύθον, ὡσχύτως καὶ τὸ εὐφόρβιον.

Ἡ Ἄλυστος βοτάνη λαμβανομένη ἐν τῇ χειρὶ ἀπαλλάσσει τοῦ λυγμοῦ ἢ καὶ ἐὰν μόνον εἰς ταύτην προσβλέψῃ ὁ πάσχων. Παράφωρμένη εἰς τὰς μάνδρας ποιμνίων καὶ αἰπολίων ἀγαθὸν ποιεῖ εἰς ταῦτα ἐκ τῆς διαχεομένης ὁσμῆς. (Ἀριστοτέλης).

Ὁ αὐτὸς λέγει βαρεῖα ὁσμή πᾶσα βαρύνει κεφαλὴν.

τὰ τὸ φαγητὸν πληρωθέντος τοῦ στομάχου αἱ δυσώδεις ὁσμὴ
ται ὅτι οὐκ ὄζουσι.

ἄνθη, ἐν τρίβωνται, γίνονται δυσώδη.

δυσώδεις ὁσμὴ εἰσι μᾶλλον δυσώδεις ὅταν ᾧσι θερμαί.

οἱ ἔχουσι τὴν ἑθελον διαπνοὴν καὶ τὸν ἰδρῶτα ὄζοντα καὶ
τα κινάθραν ἢ γράσσον (ὁσμὴν μασχάλης), οὗτοι ἀλειφόμενοι
εὐωδίας (μύρου) γίνονται δυσωδέστεροι.

παραγομένη ὁσμὴ ἐκ τοῦ καφέ, ὅταν οὗτος ἀλέθεται ἐντός
μου, ἐρεθίζει τὸν λαϊμόν καὶ προκαλεῖ βήχα καὶ κνισμόν.

Γ'. ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΑΝΑΤΟΜΙΑ ΚΑΙ ΦΥΣΙΟΛΟΓΙΑ

Ἀπορρόφσις παρὰ τοῦ γαστροεντερικοῦ σωλήνος.

Καλεῖται πέψις ἡ χώνευσις ἡ δύναμις, δι' ἧς γίνεται ἡ ἀπορ-
ρόφσις τῶν ἐν τῷ γαστροεντερικῷ σωλήνι εὕρισκομένων θρεπτικῶν
ὕλων. Ἡ δύναμις αὕτη μεταβάλλει τὰς τροφὰς ἐν τῷ στομάχῳ εἰς
χυλόν.

Ὁ χυλὸς οὗτος ἔχει σύστασιν γαλακτώδη διαφόρου καταστάσεως,
εἶναι λευκὸς ὡς τὸ γάλα, ἔχει ὁσμὴν ἰδίαν, γεῦσιν γλυκεῖαν, εἶναι
βαρύτερος τοῦ ἀπεσταλλαγμένου ὕδατος, ἀλλ' ἐλαφρότερος τοῦ αἵ-
ματος, διερχόμενος τὰ ἐντέρα ἀπορροφᾶται παρὰ τῶν τριχαιδῶν
ἀγγείων (διεξοδικώτερον ὅρα Φοῖβον ἔτους Δ'. 179. Ε'. 19. 34. Η'. 39).

Ἀπορρόφσις παρὰ τοῦ δέρματος

Αἱ πρὸς θρέψιν τοῦ σώματος ὕλαι δὲν ἀπορροφῶνται μόνον παρὰ
τοῦ γαστροεντερικοῦ σωλήνος ἐνθα, ὡς προηγουμένως εἴπομεν, μετα-
βάλλονται εἰς χυλόν· ἀλλὰ καὶ παρὰ τοῦ δέρματος, τοῦ περικαλύ-
πτοντος τὴν ἐξωτερικὴν ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος. Γίνεται ἄνωγ
αὕτη μετὰ μικροτέρας δυνάμεως τῆς τοῦ γαστροεντερικοῦ σωλήνος.
Ἡ ἀπορρόφσις αὕτη κατάδηλος ἐστίν, ὅταν τὸ σῶμα εὕρισκῃται
ἐπὶ τινι κλιτῶν ἐντός λουτρῶς, ἔχοντος ὕδατος δροσεροῦ. Μετὰ τινι
λεπτὰ ὥρας τὸ ὕδωρ ἀπορροφᾶται διὰ τῶν ἀπορροφητικῶν ἀγγείων
τοῦ δέρματος, καὶ ἀποβάλλεται διὰ τῶν οὐρῶν διὰ τοῦτο ἐν δρο-
σερῷ λουτρῷ καὶ ἐν ὑγρασίᾳ ἀτμοσφίρας γίνονται περισσότερα τὰ
οὔρα. Ὡσαύτως καὶ ὅταν μὲν τις ἐντός θαλάμου βεβαμμένου ἀρ-
τίως διὰ βαφῆς, ἐχούσης τερεβινθέλαιον, τοῦ ὁποίου οἱ ἀτμοὶ κορέν-

νοῦσι τὸν ἄερα τοῦ θαλάμου, τὰ οὔρα τοῦ ἐν αὐτῇ διαμένουτος
παρέχουσιν ὁσμὴν εὐώδη ὡς τὴν τῶν ἰών

Ἡ διὰ τοῦ δέρματος ἀπορρόφσις γίνεται τόσον μεγαλειτέρα, ὅσον
τοῦτο εἶναι λεπτότερον καὶ καθαρότερον, καὶ ἡ ἐπιδερμὶς λεπτοτέρα.
Οὕτως ἔχει ἐπὶ τῶν πλῆγίων τῆς κοιλίας, τοῦ ἐσωτερικοῦ τῶν μηρῶν,
τῶν μασχάλων, κλπ. διὰ τοῦτο καὶ ἐντριβαὶ κινίνης καὶ ἄλλου ἱατρικοῦ
πρέπει νὰ γίνωνται μᾶλλον ἐπὶ τῶν μερῶν τούτων.

Γίνεται μεγάλη ἡ ἀπορρόφσις καὶ ὅταν ἀφαιρεθῇ ἡ ἐπιδερμὶς.
Ὅθεν παρ' ὅλης τῆς ἐπιφανεῖας τοῦ δέρματος γίνεται ἐπίσης, ἅμα ἡ
ἐπιδερμὶς ἀφαιρεθῇ οὕτω γίνεται ὁ ἐμβολισμὸς διὰ τῆς δακτυλίδος,
καὶ ἄλλων ὕλων. Πολλὰκις ὁ ἱατρός ἐνεβολισθήσθαι συφιλιδικὸν πά-
θος, ἢ δηλητηριώδεις χυμούς· διότι εἶχεν ἐπὶ τοῦ δακτύλου ἐλαφρὰν
πληγὴν, καὶ ἔθεσε τὸν δάκτυλον εἰς ἐπαφὴν μετὰ τῆς μολυσματι-
κῆς ὕλης. Ὁ ἐξετάζων τὴν μήτραν διὰ τοῦ δακτύλου ἱατρός εὐκό-
λως λαμβάνει καὶ τὴν συφιλιδικὴν νόσον, ἐὰν ἡ ἐξεταζομένη ἔχη
συφιλιδα, καὶ ὁ δάκτυλος ἔχη πληγὴν τινὰ διὰ τοῦτο πρέπει ὁ δά-
κτυλος ν' ἀλείφεται ἐλαίῳ.

Ἡ ἀπορρόφσις γίνεται μείζων εἰς τὴν λεμφικὴν (λυμφατικὴν)
κρᾶσιν ὅθεν εἰς τὰς γυναῖκας, διότι εἰς ταύτας ἐπικρατεῖ ἡ λυμφα-
τικὴ κρᾶσις. Γίνεται ὡσαύτως μείζων καὶ εἰς τὰ βρέφη καὶ νήπια·
διότι καὶ εἰς ταῦτα ἡ λυμφατικὴ διάθεσις ἐπικρατεῖ, καὶ τὸ δέσμα
εἶναι λεπτότερον καὶ ἡ ἀπορροφητικὴ δύναμις μείζων. Ὡσαύτως γί-
νεται μείζων τὸ πρῶτ, τοῦ στομάχου ὄντος καινοῦ. Ἐπὶ τῆς τοιαύ-
της ἀπορροφητικῆς δυνάμεως τοῦ δέρματος στηρίζεται σύστημά τι
θεραπευτικῆς, ὅπερ καλεῖται ἱατροληπτικὴ, καθ' ἣν εἰσάγονται εἰς
τὸν διοργανισμόν φάρμακα διὰ τῆς τοῦ δέρματος ἀπορροφῆσεως· ὁ
δὲ ἱατρός τῆς τοιαύτης μεθόδου ὀφείλει γνωρίζειν πού, πότε, καὶ
πῶς πρέπει νὰ γίνετα ἡ ἐπαλειφή.

Πῶς γίνεται ἡ παρὰ τοῦ ἐξωτερικοῦ δέρματος ἀπορρόφσις; καὶ
διὰ τίνων ὀργάνων; Κατὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν γνώμην γίνεται αὕτη
διὰ τῶν λεμφικῶν ἀγγείων, βοηθουμένων διὰ τῶν φλεβικῶν ἀγγείων.

Ἡ λέμψις (λύμψις) διαφέρει κατὰ τι τοῦ χυλοῦ. Αἱ ἀπορροφούμε-
ναι ὕλαι παρὰ τοῦ δέρματος μεταβάλλονται ἀμέσως εἰς λέμψιν
πρὸς τ' ἄκρα τῶν λεμφικῶν ἀγγείων, φέρονται ἐντός καὶ προχωρεῖ πρὸς
τὰ πολυκρίθμα γάγγλια, τὰ ὁποῖα χρησιμεύουσι πρὸς τελειοποίησιν
τῆς ποιότητος αὐτῆς, καὶ ἐκεῖθεν διευθύνεται πρὸς τὸν θωρακι-
κὸν ἀγωγόν, ἐνθα ἀναμιγνύεται μετὰ τοῦ χυλοῦ.

Ἀπορρόφσις παρὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ δέρματος.

Ἀπορρόφσις γίνεται καὶ παρὰ τοῦ ἐσωτερικοῦ δέρματος, τοῦ καλουμένου βλενομεμβράνης, ἥτις καλύπτει τὴν ἐπιφάνειαν οὐ μόνον τοῦ γαστροεντερικοῦ σωλήνος, ἀλλὰ καὶ τὴν ἐσωτερικὴν ἐπιφάνειαν τῆς ρινός, τοῦ λάρυγγος, τῶν βρόγχων καὶ βρογγίων τοῦ πνεύμονος, τοῦ ὁποῦ ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια ὑπάρχει πολὺ μεγάλη, καὶ ἴση τῇ τοῦ ἐξωτερικοῦ δέρματος· καλεῖται δὲ βλενομεμβράνη, (διότι ἐκκρίνει βλέναν), περικαλύπτει καὶ τὴν οὐρήθραν, τὴν κύστιν μέχρι τῆς ἐσωτερικῆς τῶν νεφρῶν ἐπιφανείας, τὸν κολεόν, τὴν μήτραν κτλ.

Ἡ ἀπορρόφσις γίνεται πολὺ περισσότερὰ παρὰ τῆς βλενομεμβράνης, διότι αὕτη στερεῖται ἐπιδερμίδος· διὰ τοῦτο προσβάλλεται ὁ ὕγινης ἐκ κολλητικῆς νόσου χωρὶς νὰ ψαύσῃ τὸν νοσοῦντα, ἀλλὰ διὰ μόνον τῆς εἰσπνοῆς ἀέρος μεμικσμένου.

Ἐν γένει πᾶς ἄνθρωπος ἀπορροφᾷ διὰ τοῦ δέρματος ποσὸν τι ἐκ τοῦ περιβάλλοντος τὸ σῶμα ὕγρου ἢ καὶ ἀερίου. Τὸ δὲ ποσὸν τῆς ἀπορρόφησεως εἶναι τόσον μείζον, ὅσον πυκνότερον εἶναι τὸ περιβάλλον. Πάντοτε δὲ τὴν πρωΐαν, κενοῦ ὄντος τοῦ στομάχου, ἡ ἀπορρόφσις γίνεται περισσότερὰ. Διὰ τοῦτο πρέπει μὴ μένη τις τὴν πρωΐαν ἐν τόπῳ μiasματικῷ.

Δ'. ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΝΟΣΟΛΟΓΙΑ ΚΑΙ ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ

Περὶ ὀσφυοκοιλιακῆς ἀλγιδόδος.

Ἐνίοτε ἀναφαίνονται πόνοι δρυμεῖς ἐπὶ τῆς σπονδυλικῆς χώρας τῶν ὀσφύων, ἐπὶ τῶν χειλέων τῆς λεκάνης ἰδίως ἐπὶ τῆς ἱερακῆς ἀκάνθης, ἐπὶ τῆς κοιλίας, ἐπὶ τῶν βουβῶνων, ἐπὶ τοῦ ὄσχεος ὁ δὲ ὄρχις εἶναι συνεσταλμένος καὶ κεῖται πρὸς τὸ δακτύλιον, ἢ ἐπὶ τοῦ μεγάλου χειλὸς τῆς γυναικός, ὅτε ἐπιγίγνεται καὶ διατάραξις τῶν ἐμμήνων. Εἰς ἄλλας γίγνεται λευκόρροια, ἢ πόνος ἐντὸς τοῦ κολεοῦ. Οἱ πόνοι τοῦ ὄσχεος ἢ τοῦ χειλὸς εἰσὶ δαιμόνιοι, καὶ ἐνίοτε δαιμονιάζουσι μετὰ τῶν νεφρητικῶν πόνων, καθ' οὓς τὸ οὖρον εἶναι ἐρυθρόν, ἔχει φάμμον. ἐνῷ εἰς ὀσφυοκοιλιακοὺς τὸ οὖρον εἶναι διαφανές.

Ὅταν ἡ ἀλγιδὸς κῆται ἐπὶ τῆς κοιλίας, ἥτοι ἐπὶ τῶν κελιακῶν μυῶν, πᾶσα κίνησις ἢ πίεσις ἐπ' αὐτῆς παροξύνει τοὺς πόνους, ὥστε καὶ ὁ βῆξ καὶ ἡ ἐκκόπρωσις παροξύνουσι τοὺς πόνους· προσέτι δὲν

γίνεται οὔτε ναυτία οὔτε ἐμετός οὔτε μετεωρισμός τῆς κοιλίας, οὔτε φλογιστικὴ ταραχή. Ἡ κοιλία εἶναι σκληρὰ ὅτε καὶ ἐνεκεν τῆς σκληρύνσεως τῶν μυῶν συμβαίνει συνήθως εἰς τὴν λεγούσας γυνήκας, ὅταν ὑποστῶσι περίψξιν τῆς κοιλίας. Διὰ ταῦτα συγγέεται ἐνίοτε μετὰ τοῦ περιτονίου· ἀλλ' ἐκ τῶν συμπτωμάτων διακρίνεται.

Ἡ θεραπεία γίνεται ὡς ἐπ' προηγουμένους ἐλέγχθη περὶ νευραλγιῶν. Ἀλοιφὴ ἁμμωνίας, ὀδυνήφατον, ἀλοιφὴ ἀντινευραλγική, θερμότης κλπ. Ἐὰν ὑπάρχῃ δυσκοιλιότης, δοτέον ἐλαφρὸν καθαρτικόν.

Ἰσχυὰς ἢ ἰσχυαλγία.

Συνήθως προηγεῖται τῶν ἀλγιδόδων αἴσθησις ψύχρας κατὰ τὸν πόδα, αἰμωδία ἢ βάρος τοῦ ποδός. Ἡ ἀλγιδὸς ἄρχεται ἐν πρώτοις ἐπὶ τῆς ἀρχῆς τοῦ νεύρου, ἥτοι κατὰ τὸν γλουτόν, εἴτα ἐκτείνεται ἐπὶ τοῦ μηροῦ, κνήμης μέχρι πτέρνης. Οἱ πόνοι εἰσὶ δρυμνῆτοι καὶ ἐξάπτονται ἐκ τῆς ἰσχυρᾶς ἀναπνοῆς. Ἐνίοτε ἡ ἀλγιδὸς ἐκτείνεται συνάμα καθ' ὅλην τὴν διεύθυνσιν τοῦ νεύρου ἀπὸ τοῦ γλουτοῦ μέχρι πτέρνης· ἄλλοτε περιορίζεται ἐπὶ τινων σημείων, ἢ διασκορπίζεται ἐπὶ τῶν ἔσω τοῦ μηροῦ, ἐπὶ ἐνὸς μόνου σημείου, τοῦ ὁποῦ τὸ δέσμα κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ παροξυσμοῦ τοῦ πόνου καθίσταται λίαν εὐαίσθητον· ἄλλοτε ὁ πόνος περιορίζεται ἐπὶ σημείου τῆς κνήμης, ὑπὸ ταύτην, ἐπὶ τῆς πτέρνης, ἐπὶ τοῦ ἔξω κοίλου τοῦ ποδός, καὶ ἐπ' αὐτοῦ τοῦ μικροῦ δακτύλου, ὅτε σημεῖον εἰσὶ λήξεως τῆς περιόδου τῶν ἀλγιδόδων· ἐν τούτοις ἐν ᾧ τοιοῦτοι πόνοι ἀναφαίνονται, πάλιν παρίσταται ἡ ἀλγιδὸς καὶ ἐπὶ τοῦ γλουτοῦ.

Πάντα ταῦτα τὰ συμπτώματα ὑποδεικνύουσιν ὅτι τὸ πάθος δὲν περιορίζεται ἐπὶ μόνου τοῦ κορμοῦ τοῦ ἰσχυατικοῦ νεύρου· ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν διακλαδώσεων αὐτοῦ. Ἐν τῇ περιπτώσει ταύτῃ δύναται τις εἰπεῖν ὅτι κυρίως ἰσχυαλγία καλεῖται, ὅταν οἱ πόνοι κῆνται ἐπὶ τοῦ ἰσχυατικοῦ νεύρου. Ὅταν ἴμως οἱ πόνοι κεῖνται ἐπὶ τοῦ ἐντὸς τοῦ μηροῦ, ἐπὶ τῶν ἔσω τῆς κνήμης κλπ., θεωρητέον ὡς νευραλγίαν μηριακήν.

Τὸ ἰσχυόν νεῦρον εἶναι τὸ παχύτερον ὅλων τῶν ἄλλων νεύρων, ἐξέρχεται τῆς λεκάνης διὰ τοῦ ὁμωνύμου ὅστου καὶ καλύπτεται ὑπὸ γλουτεῖων μυῶν μεταίτι καὶ μεγίστου, καὶ οὗ παρέχει κλάδους, διακλαδοῦται εἰς τοὺς διδύμους κλπ.

Οἱ πόνοι τῆς ἰσχυάδος ὁμοιάζουσι κατὰ τι μὲ τοὺς τῆς κοιλιακῆς (ὅρα Φοῖβον Η'. σελ. 36). Αἰμωδία ποδός, πόνος μηροῦ, κνή-

μης κλπ. παρέχουσι καὶ αἱ παθήσαις τοῦ νοτιαίου μυελῶ, ἀλλὰ τότε τὰυτὰ διχόδεχεται παραλυτικά ἐκτεινομένη μέχρι πρῶτου καὶ κύστεως.

Ἡ ἰσχυρὰς σπανίως εἶνε διπλῇ, ἥτοι ἐπὶ τῶν δύο συνάμα μηδὲν ἐνίοτε παύει ἐκ τοῦ ἐνὸς καὶ ἀναφθινέσκει ἐπὶ τοῦ ἄλλου. Ἡ θερμότης εἶνε δυσχερής· διότι πάντα ἐνίοτε ἀποτυγχάνουσι.

Προέρχεται οὐ μόνον ἐκ περιφύξεως μεθ' ὕγρασις τῶν γλου-
τῶν ἢ τῆς τῶν μῆρῶν χώρας· ἀλλὰ καὶ ἐκ πίεσεως τοῦ νεύρου τοῦ-
του, ἢ ἐξ ὄγκου τινὸς ἐσωτερικοῦ ἢ ἐξωτερικοῦ, ἐξ ἐγκυμοσύνης, πιε-
ζομένου τοῦ νεύρου ἐκ τῆς μήτρας. Πρὸ τῆς ἡθῆς σπανίως συμ-
βαίνει. Περὶ θεραπείας ὅρα Φοῖβον ἔτους Ε'. σελ. 7.

ΙΑΤΡΙΚΑ ΤΟΥ ΛΑΟΥ

Κατὰ ἐπωδύνου οἰδήματος, ἐπάλειψον τὸ μέρος διὰ χολῆς χοίρου.

Προφύλαξις ἐκ τρώσεως ἵππων.

Δὲς φηγεῖν μετὰ τῆς κριθῆς χολὴν ἀκανθοχοίρου. — Ἄρα γε τοῦτο δὲν ὠφελεῖ καὶ ἐπὶ ἀνθρώπων; πειρατέον.

Οἶδημα χοιραδικόν.

Λάβε ἵσον ποσὸν ἀλόης, καμφοῦς καὶ ὀπίου· ποίησον κόνην. Λάβε φλοιὼν σκοροῦδου ὅσας ἔρκει πρὸς ἀνάμειξιν ὕλων, ἵνα γείνη ἐμπλαστρον, τὸ ὁποῖον ἐπίθες ἐπὶ τοῦ οἰδήματος.

Οἶδημα γόνατος, καλουμένου λευκοῦ ὄγκου

Λάβε πρόσφατον ἰγθύον, κίφαλον καλούμενον, ἀποχώρισον τὴν κε-
φαλὴν, τὴν οὐρὰν καὶ τὰ ὀστέα τῆς ράχews, διασχίσας ἐν τῷ μέσῳ.
Ἐπίπασον κιμήνου ποσὸν ἀσκετόν καὶ ἐπίθεες ἐπὶ τοῦ οἰδήματος.

^ν Ἄλλος τρόπος.

Λάβε σάρκα χελώνης, κατακρεοῦργησον (καίματίσον) καὶ ποίησον
κατάπλασμα, ὅπερ ἐπίθης ἐπὶ τοῦ οἰδήματος· ἐπανάλαβε ἐπὶ τινὰς
ἡμέρας. Πειρατέον.

"A. l. l. o.

Λάβε δακτυλίτιδος (διγιτάλης)	δρ. 1
χρυσόπου (gummi gult e)	» 1
ἁμφοτέρα ὑπὸ λεπτὴν κένιν	
ἄζουγγίου	» 8
Ἀνάμιζον πρὸς ἀλοιφήν. Ἐπάλειψε πρῶτ' καὶ ἐπ' ἑξῆς· ὡρελεῖ κατὰ οἰδημάτων ἀσθριτικῶν καὶ τῶν διδύμων.	

Κακοήθης γ. λέχαιρα (ἀρθραξ).

Τὰ φύλλα τῆς καρύας (καρυδιᾶς) χλωρὰ, κοπανισμένα καὶ ἐπι-
τιθέμενα ἐπὶ τῆς κακότητος φλυκταίνης θεραπεύουσι ταύτην, ταυτο-
χρόνως δὲ πρέπει νὰ πίνη ὁ πάσχων καὶ τὸν ζωμὸν τούτων. Θερα-
πεύεται ἡ φλύκταινα αὕτη καὶ διὰ διαλύσεως διγλωρούχου ὑδραργύ-
ρου (σουμπλιμάτου), ἐπαλειφομένου ἐπὶ τοῦ ἄνθρακος.

Εἰς τὰς ἀτονικὰς νόσους ἡ παρουσία πυρετοῦ ὠφελει· διότι ἡ φύσις διεγείρεται καὶ ἡ ζωικὴ δύναμις ζωπυροῦται, ἥτις ἐν τῇ διαρκῇ ἀδυναμίᾳ ἔχει καταστρεφόμενην. — Ἐν τῇ ἀδυναμίᾳ τὰ οὖρα εἰσὶ διαφωνή, ἐν τῷ πυρετῷ θολά.

ΘΕΡΑΠΕΥΤΙΚΗ ΜΕΘΟΔΟΣ

Ἰδρωτικὰ φάρμακα (συνέχεια προηγούμενου φύλλου).

Τὸ θεῖον (θειάφι) ὑπὸ δόσιν 20 κόκκων μέχρις ἑνὸς δραμίου εἶναι διαφορετικόν (ιδρωτικόν). Ὑπὸ δόσιν δραμ. 2 μέχρι 4 εἶνε καθαρτικόν, διότι ἐπαυξάνει τῶν ἐντέρων τὴν ἐκκρίσιν.

Τὸ θεῖον καταστρέφει τὰ μiasματικά καὶ μολυντικά μικροζωά-
ρια· διὰ τούτο χρησίμον ἐστὶ πρὸς καταστροφὴν τῶν μικροζωαρίων
τῆς ψώρας, τῶν ἀκάρων καλουμένων, καὶ παντὸς ἐξανθήματος.

Τὰ θειούχα ἀλλήλια ἐξωτερικῶς χρώμενα εἰπὶ διαφορητικά τοῦτο φάρμακον εἶναι ἡ τριθειούχος πότασσα (ἦπαρ τοῦ θείου), τὸ ὁποῖο μεταχειρίζονται πρὸς κατασκευὴν θειούχων λουτρῶν.

Τὰ ἄνθη τῆς ἀκτῆς (κουφοζυλίας) ὑπὸ ἐμβ. εἶγμ. εἰ. ἰν. ἰδρωτικὰ. Ὠσαύτως καὶ ἡ ἀγγελικὴ ρίζα, ὁ ἐλελίσφοκος (πρασινιπλῆς). Τὸ ἔριπλον (serpentaria). Ὁ μέλις οἶνος ἀρωματισμένος. Ὠσαύτως ἡ σαρσαπαρίλλη, ἡ κασσία, τὸ σασσαφράσινον, τὸ ἱερέζυλον (γυαϊάκον), σκίνα.

Ε'. ΠΡΟΧΕΙΡΟΣ ΦΑΡΜΑΓΟΛΟΓΙΑ

Περὶ στύρακος βαλσάμου.

Ὁ στύραξ εἶναι ὕλη ἐκρέουσα ἐκ τοῦ φλοιοῦ φυτοῦ τίνος καλουμένου Στύραξ· ἦτο γνωστὸν παρὰ τοῖς ἀρχαίοις, φέρεται τὸ δένδρον εἰς τὴν Ἀσίαν, ἐν Περσίᾳ, Συρίᾳ καὶ εἰς τὰ μεσημβρινὰ πᾶς Εὐρώπης· εἶναι διαφόρων εἰδῶν. Οἱ μὲν ἀρχαῖοι εἶχον δύο εἶδη, τὸν σκωληκίτην καὶ τὸν ξανθόν. Οἱ δὲ νεώτεροι ὡσχύτως δύο εἶδη διακρίνουσι, Στύρακα εἰς δάκρυα λευκὸν, καὶ Στύρακα εἰς μάζαν ἢ καλαμικὸν λευκὸν ἢ ὑπόλευκον, διότι φέρεται ἐντὸς καλάμων. Ὑπάρχει καὶ ἄλλο εἶδος στύρακος ὑπὸ ὕψην κατὰ ττασιν· ἀλλὰ οὗτος ἐκπηγάζει ἐξ ἄλλου γένους δένδρου, καλουμένου *Λικιδάμβαρ ἀνατολικὸν*, ὅπερ ἦτο ἄγνωστον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις· εἶνε μελωδὸς καταστάσεως, ἔχει ἰσχυρὰν ὁσμὴν ἡρωματικὴν. Ὁ στύραξ εἶναι σπάνιος καὶ ἀναπληροῦται διὰ τοῦ βολσάμου τοιοῦ.

Ὁ στύραξ ἐν γένει παρέχει ὁσμὴν εὐώδη, τερπνὴν, εἶναι διεγερτικὸς τοῦ νευρικοῦ συστήματος.

Περγαμινὸν ἔλαιον.

Καλεῖται καὶ ἔλαιον περγαμῶτου. Προέρχεται ἐκ τῶν φλοιῶν τῆς ὀπώρας περγαμῶτου δένδρου, τὸ ὁποῖον ἦτο ἄγνωστον παρὰ τοῖς ἀρχαίοις. Παρὰ αὐτοῦ λέγεται ἡ τῆς Ἀσίας πόλις Πέργαμος· τὸ ἔλαιον ἐξάγεται ὡς τὸ τῶν πορτοκαλλέων καὶ λεμονέων. Χρησιμεύει κυρίως ὡς ἔρωμα πρὸς κατασκευὴν μύρων. ἔχει ὁσμὴν εὐάρεστον.

ΠΑΝΤΟΙΑ

Θεραπεία τῆς διαρροίας τῶν ὀρνίθων καὶ ἄλλων οἰκοσίων πτηνῶν.

Αἱ ὀρνίθες εἰς τοτε νοσοῦσιν ἐκ διαρροίας, ἥτις προέρχεται ἐκ τῆς βρώσεως τροφῆς πολὺ ὑγρᾶς καὶ ἐκ τῆς διαμονῆς ἐν ὑγρασίᾳ.

Πρὸς θεραπείαν δὲς τροφὴν ξηράν, καὶ μετὰ τοῦ εἰς τόπον ξηρόν· ὠφελεῖ ἡ βρώσις ἄρτου ἐμβρεγμένου ἐν οἴνῳ, ἢ ἐν ὀλίγοις στάγμασιν οἶνοπνεύματος.

Δυσκοιλιότηες πτηνῶν.

Προέρχεται αὕτη συνήθως ἐκ περιψύξεως τοῦ πτηνοῦ. Θεὸς ἐν τότῳ θερμότερῳ, καὶ δὲ φαγεῖν χλωρὰ φύλλα θριδάκος (*μαρουλίου*) ἢ πίτυρα βεβρεγμένα.

Κατὰ παρατηρήσεις τινῶν ὀρνιθολόγων αἱ ὀρνίθες αἱ ἔχουσαι λευκὰ πτερὰ γεννῶσιν ὀλιγώτερα ὡς τῶν ἔχουσιν μελανὰ. Ὡσαύτως αἱ λευκαὶ ἀποτυγχάνουσιν ἐπωάζεσθαι περισσότερον τῶν μελανῶν, διότι φρίνεται (κατὰ τὴν φυτικὴν) τὸ λευκὸν χρῶμα ἐκπέμπει εὐκολώτερα τὸ θερμογόνον τῆς ὀρνίθως καὶ ψυχρότεραν καθίστησιν. Ἐὰν τοῦτο ἔχη ἀληθείας, τότε αἱ ἐρυθραὶ ὀρνίθες εὐδοκίμοισι περισσότερον, διότι τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα εἶναι θερμότερον πάντων.

Θεραπεία τῶν ἐρυσιθωμένων φύλλων τοῦ δένδρου.

Ἐνίοτε τὰ φύλλα κοκκινίζουσι, ζαρόνουσι, καὶ ἡ ὑγεία τοῦ δένδρου πάσχει. Συμβαίνει τοῦτο ἐνεκὸν ὑγρασίας διαρκοῦς καὶ θερμότητος ἡλιακῆς, ἐξ ὧν παράγονται μήκιες καὶ μικροζωδάρια, ἅπερ καταστρέφουσι τὴν ὑγείαν τῶν φύλλων καὶ τῶν φλοιῶν. Θεραπεύονται διὰ κονιάματος ἐκ λεπτῆς κόψεως θείου, ἥτοι διὰ θειοφίσματος.

Τρόπος τοῦ προφυλάττειν τὰ μικρὰ δένδρα ἐκ τῆς βρώσεως παρὰ τῶν κόνικλων (κουελίων) καὶ λαγῶν κλπ. Συνήθως ἀλείφουσι τὸν φλοιὸν τῶν δένδρων διὰ πίστεως, ἥτις ὅμως παρέχει ἀηδίαν πρὸς τὴν ὄρασιν καὶ ἀφὴν. Τὸ ἀρμοδιότερον εἶναι ἡ διάλυσις κόπρου κυνὸς εἰς ὕδωρ, μεθ' ἧς ἀλείφεται ὁ κορμὸς τοῦ δένδρου. Οἱ κόνικλοι καὶ οἱ λαγὼι ἀποστρεφόμενοι τὴν ὁσμὴν ταύτην προερχομένην ἐκ τοῦ ὀχνασίου ἐχθοῦ τῶν, ἀποφεύγουσι νὰ πλησιάσωσι πρὸς τοῦτο ἀλοιφόμενον δένδρον.

Ἀφαίσεις τῶν λιχηνῶν καὶ τῶν βρύων ἢ μήκιων ἐκ τῶν φλοιῶν τῶν δένδρων.

Ὁ φλοιὸς τῶν δένδρων ἐνίοτε ἐπικαλύπτεται ἐκ παρασίτων φυτῶν καλουμένων λιχηνῶν καὶ βρύων, τὰ ὁποῖα διατρητοῦσιν ὑγρασίαν ἐπὶ τοῦ φλοιοῦ, ἐξ ἧς τὸ δένδρον βλάπτεται· προσέτι φράττονται οἱ πόροι τοῦ φλοιοῦ, δι' ὧν τὸ δένδρον ἀπορροφᾷ καὶ ἐκπέμπει ἀτμούς καὶ αἰρία· διότι διὰ τῶν πόρων ἀναπνέει. Τὸ οὕτως ἔχον δένδρον βλάπτεται καὶ δὲν ἀναπτύσσεται. Πρὸς θεραπείαν ζύτον διὰ λε-

πίδος σιδηρᾶς τὰ παράφυτα ταῦτα, καὶ ἐπάλειψον τὴν ἐπιφάνειαν διὰ ὕδατος ἔχοντος διαλελυμένην ἄσβεστον. Ἡ διάλυσις αὕτη καλεῖται γάλα ἄσβεστου, ὅπερ κατασκευάζεται οὕτω.

Κατασκευὴ τοῦ γάλακτος ἄσβεστου.

Λάβε ἄσβεστου καλῆς μέρος 1· ὕδατος μέρη 20· θές ἀμφότερα ἐντὸς ἀγγείου, καὶ ἀφ' οὗ τὸ ὑγρὸν ψυχρανθῇ, ἀνακάτωσον καὶ διὰ βύρσης (βούρτσας) ἐπάλειψον τὸ μέρος τοῦ δένδρου, ὑπερ βούλεσαι.

Συγκολλητικὸν τῶν πηλινῶν καὶ πορφυρῶν (πορσελάνης) πραγμάτων.

Λάβε ἄσβεστον εἰς λεπτὴν κόκκιν, καὶ λεύκωμα (ἄσπραδι) ὡσὺ, ἀνάμιζον καλῶς ἵνα ἀποτελεσθῇ ἁλοιοφῇ ἄλειψον τὰς πρὸς συγκόλλησιν ἐπιφανείας, προσάρμωσεν καλῶς καὶ ἄφες ἵνα ξηρανθῇ.

Ἄλλος τρόπος.

Λάβε τυρὸν ἀνάλατον καὶ κόνιν τιτάνου (ἄσβεστου) ἐσθεσμένου, ἀνάμιζον καλῶς καὶ ταχέως ἐντὸς μαρμαρίνου ἰγδίου ἵνα γείνη μᾶζα μαλακὴ· ἐπάλειψον διὰ ταύτης τὰς πρὸς συγκόλλησιν ἐπιφανείας καὶ ταχέως προσάρμωσον καλῶς· διότι ταχέως τὸ μίγμα ἀποξηραίνεται. Διὰ τῆς κόλλας ταύτης συγκολλῶνται οὐ μόνον πύλινα καὶ πορφυρὰ πρᾶγματα, ἀλλὰ καὶ ὑάλινα καὶ πέτραι, καὶ μέταλλα.

Ὅλκι αἱ νόσοι γίγνονται ἐκ τῶν ὑπεριαντίων, καὶ νόσοι ἐκ νόσων.

Τὴν μεγάλην κεφαλγίαν διαλύει ροὴ αἵματος ἐκ τῆς ρινὸς ἢ ἐκ τῶν ὠτων.

Ἐὰν εἰς πάσχοντα ἐκ μελαγχολίας ἐπισυμβῶσι σπασμοί, ἡ νόσος λύεται.

(Ἐξ ἐπιστολῆς τοῦ Ἱπποκράτους πρὸς τὸν Δημήτριον βασιλέα).

Οἱ Σαρδοὶ γέροντες ἐρρίπτοντο ἐν βόθρῳ πρὸς θάνατον παρὰ τῶν τέκνων, τὰ ὅποιον ἐν τῷ πράττειν τὸν φόνον τῶν γονέων ἐγέλουν. διότι ἐθεώρουν ὅτι καλὸν ἐποίουν. Ἀλλὰ καὶ οἱ θνήσκοντες γονεῖς ἐγέλουν ὡσαύτως ὡς ἀπολαμβάνοντες τὸ τέλος τῶν τοῦ βίου δεινῶν· ἐκ τούτων, φησί, ὅτι παρήχθη καὶ τὸ ρητὸν «σαρδῶνιος γέλως».

Παρωδία ὁμηρικῶν στίχων πρὸς ἱατρόν:

»Οὐ χρεὴ πανύχιον εὐδεῖν ποτ' ἀκέστορα ἄνδρα,
»ὃ ζῶσι τ' ἐπιτετράφεται, καὶ τόσα μέμηλεν».

Οἰκονομία καὶ ἐργασία φέρουσιν εὐτυχίαν

Νῆφε καὶ μέμνησο ἀπιστεῖν, ἄρθρα ταῦτα τῶν φρενῶν.

Ἡ στέρησις τῆς γνώσεως τῶν σῶν παραπτωμάτων,
Σοὶ φέρει ἔριδας πολλὰς καὶ βλάβας οὐκ ὀλίγας.

Ὁ Πύργος τῶν Παρισίων τοῦ 1889.

Ἐἰς αἰώνιον μνήμην τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως τοῦ 1789, ἥτις θὰ ἐορτασθῇ τῷ 1889, θὰ ἀνεγείρωσιν, ὡς γνωστὸν, οἱ πρωτότυποι καὶ μεγαλοπράγμονες Παρισινοὶ τὸν μεγαλειότερον πύργον, ὅστις ὑπῆρξέ ποτε ἐπὶ τῆς Γῆς.

Μέχρι τῆς σήμερον ὁ μεγαλειότερος πύργος τοῦ κόσμου εἶνε ὁ πύργος Βασιγκτώνος ἐν Ἀμερικῇ, ὅστις ἔχει ὕψος 170 μέτρων, ἄνευ τῆς βάσεως τοῦ μνημείου τούτου. Ἡ μεγαλειτέρα πυραμὶς τῆς Αἰγύπτου ἔχει ὕψος 154 μέτρων. Ἡ μητρόπολις τοῦ Στρασβούργου 142 μ. τὸ κωδωνοστάσιον τῆς μητροπόλεως τῆς Rouen ἐν Γαλλίᾳ ὑψοῦται εἰς 150 μ., τῆς Βιέννης εἰς 183 μ., τοῦ ἁγίου Πέτρου τῆς Ρώμης εἰς 132 μ. τὸ Πάνθεον τῶν Παρισίων εἰς 79.

Τὰ θεμέλια τοῦ πύργου τῆς Βασιγκτώκος ἔχουσι βάθος 11 μ. καὶ 28 ἐκατ. τὸ μῆκος τῆς πλευρᾶς 38 μ. καὶ 40 ἐκ. πᾶχος δὲ 4 καὶ 11 ἐκ. Ἡ δὲ δαπάνη ἀνῆλθεν εἰς 5,444,400 φρ. Αἱ βελθμίδες τῆς κλίμακας εἰναι 900 τὸν ἀριθμόν.

Τῶν Παρισίων ὅμως ὁ πύργος τοῦ Eiffel κατὰ τὸ σχέδιον τοῦ μηχανικοῦ θὰ ἀνέλθῃ εἰς ὕψος 370 μέτρων! ἡ δὲ δαπάνη μόνον εἰς 3,000,000 φράγκων.

Ὁ πύργος οὗτος δὲν θὰ εἶναι μόνον αἰώνιον μνημεῖον τῆς γαλλικῆς ἐπαναστάσεως καὶ τῆς γαλλικῆς μηχανικῆς καὶ ἀρχιτεκτονικῆς τέχνης, ἀλλὰ συμφώνως πρὸς τὸ πρακτικὸν πνεῦμα τοῦ αἰῶνος θέλει χρησιμοποιηθῇ εἰς πρακτικωτάτους σκοποὺς. Ἀφίνοντες κατὰ μέρος τὴν περιγραφὴν τῆς ἀρχιτεκτονικῆς καὶ τῆς διακοσμητικῆς τέχνης, ὡς καὶ τὰ ποικίλα καὶ θαυμαστά ἐκκεντήματα, εἰς αἰθούσας, μουσεῖα, ἐξώστας, κλπ. τὰ πρὸς ψυχαγωγίαν τοῦ

κοινοῦ χρησιμεύοντα, θὰ παράσχη ὁ πύργος αὗτος εἰς τὴν πόλιν τῶν Παρισίων πολλὰς ἄλλας ὠφελείας.

Ἔσεται ἡλεκτρικὸς φάρος ἐπὶ τῆς κορυφῆς τοῦ πύργου, ὅστις διὰ κατὰλλήλων ἀντανεκλαστικῶν παραβολικῶν, καὶ οὐχὶ κωνικῶν, κατόπτρων θὰ ἀποστέλλῃ τὰς ἀκτῖνας τοῦ φωτός, οὐχὶ ἐν συγκεντρώσει, ἀλλὰ παραλλήλως εἰς τὰς ὁδοὺς τῆς πόλεως καὶ τὰς πλατείας καὶ τὰ βουλεδάρτια, ὅπως ἐξ ὑψηλῶν σημείων δι' ἄλλων κατόπτρων θὰ διανέμηται τὸ φῶς καθ' ὅλας τὰς διευθύνσεις, εἰς τρόπον ὥστε οἱ Παρισινοὶ θὰ ἔχωσι διηνεκῶς πλαστὴν πανσέληνον.

Ἐκτὸς τούτου εἰς τὰ διάφορα ὕψη τοῦ πύργου θὰ ἰδρυθῶσιν ἱατρικοὶ σταθμοὶ χάριν πασχόντων τινῶν, οἵτινες ἔχουσιν ἀνάγκην καθαροῦ ἀέρος, πλήρους ὀξυγόνου (ἡλεκτρομένου ὀξυγόνου) καὶ ἡλλαττωμένης ἀτμοσφαιρικῆς πίεσεως, ἐν ἄλλαις λέξεσι θὰ ἔχουσιν ἄερα τῶν ὁρέων ἐν μέσῳ τῶν Παρισίων.

Ὡσαύτως θὰ ἰδρυθῶσι σταθμοὶ δι' ἀστρονομικοὺς καὶ μετεωρολογικοὺς σκοποὺς κτλ.

Ἡ μηχανὴ, ἥτις κατὰ τὴν βᾶσιν θὰ ἐργάζεται, ὅπως παράγῃ τὸ ἡλεκτρικὸν φῶς τοῦ φάρου, θὰ χρησιμεύῃ ἐπίσης εἰς παραγωγὴν κινητικῆς δυνάμεως, ἥτις διὰ κάλων θὰ μεταδίδεται ἐπὶ πληρωμῇ εἰς πάντα βουλόμενον κατ' οἶκον.

Εἰς τὰς διαφόρους αἰθούσας τῆς βάσεως θὰ ἰδρυθῶσιν αἵθουσαι συνεδριάσεων, μουσεῖα, ἐκθέσεις κλπ.

Βεβαίως ἡ δαπάνη τῶν 3,000,000 πρὸς ἀνέγειρσιν τοῦ κολοσσιαίου καὶ θαυμαστοῦ τούτου ἔργου θὰ καλυφθῇ ἐντὸς ὀλίγων ἡμερῶν ἐκ τῆς ἐπὶ τῇ πληρωμῇ εἰσόδου τῶν ἀπειραριθμῶν ἐπισκεπτῶν, οἵτινες θὰ συρρεύσωσιν ἐξ ὅλων τῶν μερῶν τοῦ κόσμου· ἡ δὲ πόλις τῶν Παρισίων θὰ συνάξῃ τακτικῶς τὸ χεῖμα τῶν ξένων, οὗς ἐπιτηδείως διὰ παντοίων μέσων ψυχαγωγίας καὶ παρισινῶν δελεασμάτων πλείοτερον ὅλων τῶν ἄλλων πόλεων τῆς Εὐρώπης προσελκύει.

Ὁ δὲ πύργος μακρὰν τοῦ νῦν ἵκναι πολυτέλεια καὶ περιττὴ δαπάνη, τούναντίον θὰ χρησιμεύσῃ ὡς κτῆμα προσοδοφόρον!

Ἡ δὲ συζητεῖται ὁ τρόπος τῆς προφυλαξέως τοῦ πύργου τούτου ἐκ τῆς προσβολῆς τῶν κεραυνῶν· διότι ὅλος ὁ μοναδικὸς αὗτος Πύργος ἀποτελεῖται ἐκ περίπου 28,400 κανταρίων σιδήρου.

